

Názov predmetu: Náboženská výchova

Časový rozsah výučby: 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Ročník: piaty

Škola: Základná škola

Názov ŠKVP:

Kód a názov ŠVP:

Stupeň vzdelania:

Dĺžka štúdia:

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

komunikačné kompetencie - žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, kladie otázky a zisťuje odpovede, učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti, žiak si osvojuje vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho, formuluje otázky, porovnáva, oponuje, formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory, žiak sa učí reagovať primerane situácii, je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte, vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity, žiak sa učí dešifrovať a vhodne používať symboly, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa – žiak sa učí vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kompetencie k riešeniu problémov – žiak sa zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci, prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadiami a postupmi, plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými, žiak vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti obhajuje svoj názor

občianske – žiak sa adaptuje na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní pravidiel, zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí háji svoje práva aj práva iných, vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

kultúrne – žiak si osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník, iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce, žiak vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty) rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia, osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi, vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda) žiak si osvojuje kritický prístup k médiám

sociálne a interpersonálne – žiak sa učí tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, žiak sa vníma ako časť celku, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu, žiak zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

existenciálne – žiak objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva, oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín cirkvi, učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka, objavuje existenciu nenej pravdy, aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Kompetencie k učeniu sa

- o rozumieť symbolickému spôsobu vyjadrovania biblického jazyka a jazyka cirkvi, integrovať náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied, prejavovať ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote

Komunikačné kompetencie

- o porozumieť rôznym textom; poetickým, obrazným a náboženským, porovnať ich s inými druhmi textov, rozlíšiť rôzne literárne druhy v Biblii, oceniť ich krásu a reflektovať rôznosť významov ich posolstva
- o vnímaním a porozumením symboliky rituálov ako súčasti vytvárania slávnosti rozvíjať schopnosť neverbálnej komunikácie

Kompetencie k riešeniu problémov

- o rozvíjať kritické myslenie reflexiou problémových situácií, ich riešením v spoločnej diskusii a kladením filozofických otázok
- o hľadať kritéria pre voľbu riešenia problémov, vedieť zdôvodniť svoje návrhy riešenia s dôrazom na etický prístup k ľuďom a k životnému prostrediu

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- o pri práci vo dvojiciach alebo v skupinách si uvedomiť, čo všetko so sebou prináša kooperatívny spôsob práce
- o prostredníctvom cvičení a aktivít rozvíjať schopnosť stíšenia sa, vnútornej koncentrácie a meditácie, ktoré sú predpokladom hlbšej reflexie potrebnej pri vytváraní vlastného sebaobrazu
- o rozvíjaním empatie a návštevou charitného domu, zaujať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

Občianske kompetencie

- o porozumením postojov inak nábožensky alebo svetonázorovo zmysľajúcich ľudí a chápaním kultúrneho a historického kontextu iných náboženstiev budovať postoj tolerancie

- o prostredníctvom diskusie o rôznych konfliktoch z histórie aj zo súčasnosti, hľadať nielen príčiny konfliktov ale aj vzory osobností, ktoré sa vďaka svojim kresťanským postojom zasadili o ich nápravu
- o postoj zodpovednosti dať do súvisu s hodnotou slobody, hľadať ich vzájomný vzťah ako aj vzťah k Božej autorite

Kultúrne kompetencie

- o prezentáciou obsahov svetových náboženstiev predstavených vo vzťahu ku kresťanstvu porozumieť vzájomnému vzťahu náboženstva a kultúry
- o integrovať náboženský rozmer života do vlastného vzťahu ku kultúre v jej historickom a súčasnom prejave
- o rozvíjať vzťah k sakrálnemu umeniu prostredníctvom exkurzie chrámu

Existenciálne kompetencie

- o prostredníctvom práce so symbolmi a symbolickou rečou vnímať transcendentnú skutočnosť
- o filozofickým rozmerom vedenia diskusie spoznávať súvislosti podmieňujúce hľadanie a nachádzanie životného zmyslu a byť otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku

Stratégia vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a *projektová metóda* (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.), *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre piaty ročník základných škôl „Poznávanie cez dialóg“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a precovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Obsah predmetu náboženská výchova v 5. ročníku

Základné tematické okruhy sú:

1. téma: Boh hovorí k človeku
2. téma: Dialóg Boha a človeka
3. téma: Moja modlitba
4. téma: Náš dialóg s Bohom
5. téma: Obeta Božieho ľudu
6. téma: Dialóg cez službu
7. téma: Služba modlitbou

*Poznámka: Učivo, ktoré rozširuje štátny vzdelávací program je v texte zvýraznené tučnou kurzívou

1. téma: BOH HOVORÍ K ČLOVEKU

Hodinová dotácia témy: 6 hod.

Kľúčové pojmy: Sväté písmo, evanjeliá, misia Cyrila a Metoda, Otče náš v staroslovienčine, sv.Gorazd, sv. Bystrík

Obsahový štandard

Práca so Svätým písmom /vyhľadávanie kníh, kapitol veršov/, skratky kníh.

Misia Cyrila a Metoda /cyrilika, hlaholika, Otče náš v staroslovienčine/

Žiaci vierozvestcov – sv. Gorazd, jeho žiak sv. Bystrík, **legenda o sv. Bystríkovi**

Ciele témy:

Kognitívny: Definovať pojem Biblia, Sväté písmo a orientovať sa v ňom. Vysvetliť prínos prekladu Svätého písma do nášho jazyka.

Afektívny: Uvedomiť si potrebu čítania Svätého písma. Oceniť misiu Cyrila a Metoda pre Slovensko.

Psychomotorický: Formovať návyk pravidelného čítania Svätého písma. Rozvíjať zručnosť vo vyhľadávaní podľa limitácií /súradníc/ vo Svätom písme.

Výkonový štandard

Žiak vie

- vymenovať 5 historických kníh Starého zákona a 5 historických kníh Nového zákona
- pomenovať časti Nového zákona
- podľa súradníc nájsť daný text vo Svätom písme
- správne používať skratky kníh Svätého písma, čísla kapitol a veršov
- opísať najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda
- vysvetliť prínos byzantskej misie pre Slovensko
- **vysvetliť základné prvky legendy, rozlíšiť legendu od historickej správy**
- vysvetliť prínos prekladu Svätého písma do nášho jazyka
- reprodukovať spamäti prvé dva verše Jánovho evanjelia
- s pomocou učiteľa poskladať modlitbu Otče náš v cirkevnoslovanskom jazyku
- používať vhodné slová v komunikácii s inými ľuďmi
- pravdivo a správne šíriť informácie

2. téma: DIALÓG BOHA A ČLOVEKA

Hodinová dotácia témy: 3 hod.

Kľúčové pojmy: modlitba, Starý zákon, Nový zákon, Dávid, Šalamún, Ježiš, Mária, Magnifikat, Otče náš, domov

Obsahový štandard

Dávidové prosby odpustenie (žalmy)

Šalamúnova prosba o múdrosť

Mária zvelebuje Boha (Magnifikat)

Ježiš – učiteľ modlitby (Otče náš), porovnanie dvoch evanjeliových textov modlitby Otče náš

Ciele témy:

Kognitívny: Porovnať modlitby jednotlivých biblických postáv modlitbu Dávida, Šalamúna, Márie a Ježiša.

Afektívny: Uvedomiť si potrebu modlitby a jej dôležitosť v živote biblických postáv.

Psychomotorický: Integrovať do svojho života dôverný dialóg s Bohom v modlitbe podľa vzoru biblických postáv.

Výkonový štandard

Žiak vie

- o v biblických príbehoch nájsť spoločné znaky modlitby Dávida a Šalamúna
- o prerozprávať časť biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna
- o charakterizovať časti modlitby Otče náš
- o vytvoriť kartotéku biblických modlitieb
- o porovnať dva evanjeliové texty modlitby Otče náš
- o prostredníctvom modlitby rozvíjať dialóg s Bohom
- o nájsť vo Svätom písme modlitbu Otče náš
- o citovať jeden citát zo Svätého písma
- o správne doplniť (poskladať) Magnifikat

3. téma: MOJA MODLITBA

Hodinová dotácia témy: 4 hod.

Kľúčové pojmy: pravidlá modlitby, druhy modlitby, svätý František z Assisi, oslavná modlitba

Obsahový štandard

Pravidlá modlitby (miesto, čas a pravidelnosť)

Druhy modlitby

Príklady svätých (hymnus Františka z Assisi na stvorenstvo – príklad oslavnej modlitby)

Ciele témy:

Kognitívny: Vysvetliť prínos modlitby pre duchovný život človeka.

Afektívny: Rozvíjať schopnosť samostatnej modlitby.

Psychomotorický: Vytvoriť si súbor osobných modliet k rôznym príležitostiam.

Výkonový štandard

Žiak vie

- o vymenovať pravidlá modlitby
- o pomenovať aspoň tri druhy modlitby
- o jednoducho prerozprávať životopis sv. Františka
- o podľa vzoru – hymnus sv. Františka na stvorenstvo v modlitbe vyjadriť vďaku
- o **výrazovo vyjadriť Františkovu pieseň stvorenstva**
- o vytvoriť osobnú modlitbu k rôznym príležitostiam

4. téma: NÁŠ DIALÓG S BOHOM

Hodinová dotácia témy: 5 hod.

Kľúčové pojmy: symbol, liturgický rok, liturgické obdobia, liturgické farby, úkony, predmety, chrám – dom Boží, kostol, Jeruzalemský chrám

Obsahový štandard

Čo je symbol?

Znaky a symboly v bežnom živote.

Komunikácia prostredníctvom symbolu

Liturgické symboly, farby, úkony, postoje, gestá

Slávenie liturgického roku, slávnosť, liturgické obdobia

Chrám, kostol, Jeruzalemský chrám

Liturgické predmety

Ciele témy:

Kognitívny: Vysvetliť a porovnať jednotlivé obdobia liturgického roku. Vysvetliť význam farieb, slávenia, symbolov a úkonov liturgického roku.

Afektívny: Vnímať dorozumievanie sa človeka prostredníctvom symbolov. Uvedomovať si prežívanie liturgického roku. Pozorovať zmeny v liturgickom roku. Vnímať a oceniť slávenie liturgie ako spôsob komunikácie Boha s človekom (aj prostredníctvom symbolickej reči rozprávky)

Psychomotorický: Sláviť liturgický rok v rodine a vo farnosti.

Výkonový štandard

Žiak vie

- vysvetliť pojem symbol
- **rozlíšiť znak od symbolu**
- oceniť úlohu a zmysel symbolov
- vymenovať jednotlivé obdobia liturgického roka
- priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu
- správne demonštrovať aspoň 5 liturgických úkonov
- vysvetliť a oceniť potrebu slávenia
- symbolicky nakresliť schému rozdelenia liturgického roku
- pomenovať základné časti chrámu
- nakresliť a pomenovať 5 liturgických predmetov

5. téma: OBETA BOŽIEHO ĽUDU

Hodinová dotácia témy: 4 hod.

Kľúčové pojmy: obeta, sviečka, svätá omša, nebeský pelikán, obeta Ježiša Krista, Baránok Boží, Pascha, posledná večera, príprava obetných darov, môj obetný dar, chlieb, víno

Obsahový štandard

Obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka.

Obeta Ježiša Krista.

Obeta baránka (starozákonná, novozákonná obeta, Pascha, posledná večera)

Obetný dar, moja obeta.

Ciele témy:

Kognitívny: Definovať pojem obeta. Porovnať starozákonnú a novozákonnú obeť.

Afektívny: Oceniť hodnotu obety v ľudskom živote.

Psychomotorický: Zapájať sa do prípravy a priebehu liturgického slávenia.

Výkonový štandard

Žiak vie

- prostredníctvom príkladu opísať zmysel obety
- konkrétnym skutkom vyjadriť vďačnosť za obeť druhých ľudí (priateľov, rodičov)
- vysvetliť jednoduchým spôsobom spôsob sprítomnenia Ježišovej obety pri sv. omši
- vysvetliť prirovnanie Ježiša k nebeskému pelikánovi
- prejaviť vďaku za Ježišovu obeť
- nájsť analógiu medzi baránkom v Starom zákone a Božím baránkom v Novom zákone
- charakterizovať symbolický význam chleba a vína pri sv. omši
- oceniť význam chleba a vína v živote človeka
- aktívne sa podieľať na príprave a priebehu liturgického slávenia

6. téma: DIALÓG CEZ SLUŽBU

Hodinová dotácia témy: 8 hod.

Kľúčové pojmy: služba chorým, sviatosť pomazania chorých, služba ľudskej rodine, sviatosť manželstva, služba Božej rodine, sviatosť kňazstva, kňaz, diakon

Obsahový štandard

Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých, Katerína Sienská, Vincent z Pauly, Alžbeta Durínska

Starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti – charita, paliatívna starostlivosť

Služba chorým (sviatosť pomazania chorých)

Služba ľudskej rodine (sviatosť manželstva)

Služba Božej rodine (sviatosť kňazstva – diakon, kňaz, biskup)

Ciele témy:

Kognitívny: Zdôvodniť potrebu sviatostí pre život kresťana.

Afektívny: Uvedomiť si hodnotu a význam sviatosti v službe ľuďom.

Psychomotorický: Zapojiť sa do modlitieb za duchovné povolania, za chorých, za rodičov.

Výkonový štandard

Žiak vie

- o opísať a porovnať úlohu chlapca a dievčaťa v službe rodine
- o konkrétnymi skutkami slúžiť rodine, chorým, slabším
- o vymenovať tri stupne kňazstva
- o vymenovať kňazov vo svojej farnosti
- o vysvetliť potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a pomazania chorých pre človeka z pohľadu služby
- o formulovať modlitbu za kňazov

7. téma: SLUŽBA MODLITBOU

Hodinová dotácia témy: 3 hod.

Kľúčové pojmy: modlitba za živých, k svätým, za zomrelých, rodičov, kňaza, priateľov, môj krstný patrón, Terézia z Lisieux, patrón farnosti, diecézy, sv. omša

Obsahový štandard

Modlitba za živých /modlitba za kňaza, priateľov, rodičov, spolužiakov, učiteľov/

Modlitba k svätým /modlitba na príhovor svätých – Terézia z Lisieux, môj krstný patrón/

Modlitba za zomrelých

Ciele témy:

Kognitívny: Vysvetliť modlitbu za živých, k svätým, za mŕtvych. Interpretovať modlitby cirkvi.

Afektívny: Uvedomiť si hodnotu modlitby za druhých ľudí. Povzbudiť sa pre rôzne spôsoby modlitby za druhých ľudí.

Psychomotorický: Formulovať modlitby za druhých ľudí. Vyhľadať príklady modlitby spoločenstva vo Svätom písme.

Výkonový štandard

Žiak vie

- o pomenovať rôzne formy modlitby za druhých ľudí
- o priradiť jednotlivé časti sv. omše/liturgie k bohoslužbe slova alebo bohoslužbe obety
- o formulovať modlitbu za iných vlastnými slovami (kňazov, štátnych predstaviteľov, učiteľov, spolužiakov/
- o na príklade života sv. Terézie z Lisieux zdôvodniť potrebu modlitby k svätým
- o sformulovať modlitbu ku svojmu krstnému patrónovi

Kritéria hodnotenia

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň

kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

Medzipredmetové vzťahy

Biológia

- Príroda a život

Dejepis

- Priestor a čas, sviatky
- Časová priamka, obdobie pred Kr. po Kr.
- Pamäť ľudstva – písmo, kníhtlač, náboženstvo, legendy, mýty

Geografia

- Objavovanie Zeme a vesmíru
- Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek - kultúrne stavby, chrámy

Občianska náuka

- Moja rodina – komunikácia v rodine

Literatúra

- Rozprávka

Výtvarná výchova

- Podnety výtvarného umenia - ranokresťanské a byzantské umenie /mozaika

Začlenenie prierezových tém

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

Osobný a sociálny rozvoj

Žiak

- objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer

Enviromentálna výchova

Žiak

- má pozitívny vzťah k prírode
- chápe základné enviromentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie